

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาการภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสพป.ตราด และผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสพป.ตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,255 คน (สพป.ตราด. 2564)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสพป.ตราด ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน และใช้ การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูของแต่ละที่ตั้งของสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple Randomn Sampling) รายละเอียดดังตาราง 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา

ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
ปทุมหลวง	185	44
ลุ่มแม่น้ำตราด	108	26
ทรรศพล	141	33
คลองใหญ่	141	33
เขาสมิง 1	161	38
เขาสมิง 2	119	28
ถิ่นพลอยแดง	91	22
ทับทิมสยาม	111	26
แหลมงอบ	86	20
เกาะช้าง	82	19
เกาะกูด	30	7
รวม	1,255	297

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและ 2) แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสพ.ตราด โดยนำแบบสอบถาม 1) และ 2) มารวมกันเป็น 1 ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสพ.

ตราด จำนวน 40 ข้อความ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านการกำหนดทิศทางและนโยบาย จำนวน 8 ข้อ
- 1.2 ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ
- 1.3 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลด้านการสอน จำนวน 8 ข้อ
- 1.4 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร จำนวน 8 ข้อ
- 1.5 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด สพล.ตราด จำนวน 52 ข้อความ แบ่งเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 10 ข้อ
2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	จำนวน 10 ข้อ
2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
2.5 ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียน	จำนวน 6 ข้อ
2.6 ด้านอุบัติเหตุการใช้นานพาหนะ	จำนวน 10 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด หรือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก หรือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง หรือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย หรือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อความและข้อความที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จำนวน 52 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้บททวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายข้อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ตั้งนี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง .80 ถึง 1 และแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสพ.ตราด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 80 ถึง 1

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู และแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู สังกัดสพ.ตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้สอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .21 ถึง .70 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 52 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .21 ถึง .59

6. นำข้อความที่ได้คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู สังกัดสพ.ตราดที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C-Coefficient) ของครอนบราก (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .89 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เท่ากับ .76

7. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นแล้วตามข้อ 6 ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสพ.ตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสพ.ตราด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสพ.ตราดด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (บุญชมศรี สะอาด. 2560 : 42)

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 68)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายชื่อ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 206)
2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายชื่อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายชื่อ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 212)
3. สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งฉบับ(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 210)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 83)
2. การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ใช้สำหรับทดสอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Tatsuoka. 1988 : 36 - 37)